

EKSAMEN

Emnekode: LBMAT10311	Emnenavn: Måling, tall, algebra og funksjoner (1-7)
Dato: 14. desember 2017	Eksamenstid: 6 timer, fra 09:00 til 15:00
Hjelpemidler: Kalkulator uten grafisk vindu	Faglærere: Audun Rojahn Olafsen Russell Hatami
Om eksamensoppgaven og poengberegning: Oppgavesettet består av 4 sider inklusiv denne forsiden. Kontroller at oppgavesettet er komplett før du begynner å besvare spørsmålene. <i>Oppgavesettet består av 6 oppgaver. Alle oppgavene skal besvares. Oppgavene bedømmes/vektes ved sensureringen som angitt i oppgavesettet. Alle svar skal begrunnes, og mellomregninger skal vises.</i>	
Sensurfrist: 12. januar 2018 Karakterene er tilgjengelige for studenter på Studentweb www.hiof.no/studentweb	

Oppgave 1) 20 %

a) Løs likningen

$$-3(4x - 3) = 8 - (-2x + 6)$$

b) Løs likningen

$$-3x\left(x - \frac{5}{3}\right) = -8$$

c) Løs likningssystemet

$$I: 2x + 5y = 16$$

$$II: -8x + y = -22$$

d) Løs ulikheten.

$$4x + 6 < 4\left(3 + \frac{5}{2}x\right)$$

e) Løs ulikheten.

$$\frac{x+2}{1-x} < 1$$

Oppgave 2) 15 %

a) Faktoriser og skriv enklest mulig

$$\frac{x^2-49}{7x+49} =$$

b) Primtallfaktoriser tallene

$$243 =$$

$$924 =$$

c) Finn største felles faktor

$$\text{SFF}(1050,675) =$$

d) Trekk sammen brøkene

$$\frac{5-a}{12} + \frac{a}{8a} - \frac{1-a}{6a} =$$

Oppgave 3) Matematikkvansker (15 %)

Olav går i 2. klasse. Han skal addere $4 + 5$ og bruker plastbrikker og gjør slik:

Først teller han opp fire brikker, deretter fem brikker, før han legger alle brikkene sammen og teller dem. Svaret han får er ni.

- Hva slags strategi bruker Olav?
- Hvilke andre strategier for addisjon vet du om?
- Hva kan du si om sammenhengen mellom strategier og matematikkvansker?
- Hvilke måter kan Olav kartlegges på?

Oppgave 4) (20 %)

- En rett linje $f(x)$ går igjennom punktet $(-2,1)$ og har stigningstall 2.
Finn funksjonsuttrykket for f .
- En rett linje $g(x)$ går igjennom punktene $(-1,1)$ og $(1,-3)$.
Regn ut funksjonsuttrykket for g .
- Tegn grafene til f og g i samme koordinatsystem og finn skjæringspunktet mellom grafene.
- Løs ulikheten $f(x) > g(x)$. Gi en praktisk tolkning av ulikheten.
- Løs likningen $g(x) = 3$. Gi en praktisk tolkning av ulikheten.

Oppgave 5) (20 %)

En student kastet en liten ball. Funksjonen $f(x)$ beskriver ballens bane med enheten meter på begge aksene.

$$f(x) = -\frac{1}{100}x^2 + \frac{14}{25}x + \frac{29}{25}$$

- Regn ut nullpunktene til funksjonen f .
- Regn ut toppunktet til grafen til f .
- Hva er skjæringspunktet til grafen med andreaksen?
- Tegn grafen til f med x -verdier fra og med 0 til og med 52.
- Hvor langt kastet studenten ballen?
- Hvor høyt var ballen over bakken på det høyeste?
- Hvor høyt over bakken forlot ballen studenten?
- Hva var lengden da ballen var 5 m over bakken?
- Hva var ballens høyde etter 40 meter?

Oppgave 6) (10 %)

Gitt funksjonen $f(x) = 0,5x^2 + 3x + 4$

- a) Regn ut toppunktet til grafen til f ved å bruke derivasjon.
- b) Regn ut funksjonsuttrykket til tangenten til f i punktet $(0, f(0))$.
- c) Hvilket punkt på grafen har en tangent med stigningstall -3 ?

Ha det ille hyggelig!